

Våldsbrotten i Umeå

Utredningar och
rapporter från
Övergripande planering
nr 1 2017

Innehållsförteckning

Inledning	3
Låg brottslighet i Umeå	4
Umeå ligger bra till i jämförelse med andra kommuner	5
Vad ingår i kategorin våldsbrott?	6
Var sker brotten i Umeå?	6
Sammanfattning	9

Besök vår hemsida: www.umea.se/statistik

Omslagsbild: Ann-Margrethe Iseklint

Kontaktpersoner:

Linda Gustafsson, Internationellt och MR
tel. 090-16 12 32, linda.gustafsson@umea.se

Peter Thuresson, Övergripande planering
tel. 090-16 23 70, peter.thuresson@umea.se

Inledning

Umeå kommun arbetar sedan 2017 med ett utökat uppdrag kring social hållbarhet. Uppdraget kommer från kommunfullmäktige och arbetet sker inom ramen för en social kommission. I slutet av 2017 kommer den första sammanhållna rapporten kring social hållbarhet i Umeå kommun att presenteras. Rapporten utgörs av delrapporter som alla tar sin utgångspunkt i att synliggöra livsvillkor i Umeå kommun. Det här är en av dessa delrapporter. Den sammanhållna rapporten kommer att ha fokus på att identifiera framgångsfaktorer, öka kunskapen om social hållbarhet och utgöra underlag för specifika uppdrag från kommunstyrelsen till nämnder och verksamheter.

Begreppet social hållbarhet kommer ursprungligen från Brundtlandkommissionens rapport "En gemensam framtid". Ett socialt hållbart samhälle är inte entydigt definierat men handlar bland annat om ett robust samhälle som tål olika former av påverkan och förändringar. Ett socialt hållbart samhälle handlar också om ett samhällsklimat som är tryggt att vistas i där man känner förtroende för varandra och där samhället mår om invånarnas väl och ve.

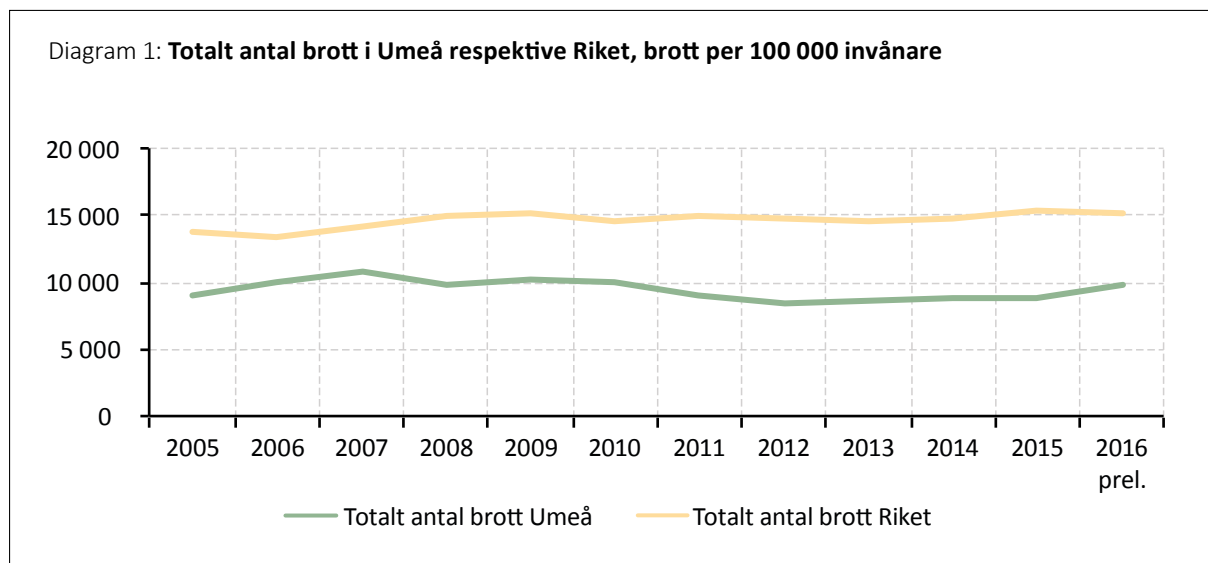
I följande rapport ligger fokus på våldsbrotten i Umeå. Våldsbrott är händelser i samhället som inte obetydligt påverkar våra upplevelser av trygghet. Kunskap om våldsbrott utgör således en del av det sociala hållbarhetspusslet. Rapporten består till större del av beskrivande och jämförande statistik.

Anmälda brott kontra faktiska brott

Rapporten bygger i allt väsentligt på statistik över anmälda brott från Brottsförebyggande rådet och Polismyndigheten i Umeå. Det är skillnad mellan anmälda brott och faktiska brott. Anmälda brott är den brottslighet som kommer till rättssamhällets kännedom och kan inte helt likställas med den faktiska brottsligheten. Det förekommer med andra ord ett mörkertal. Av det skälet görs i denna rapport en mindre komplettering av resultat från den Nationella trygghetsundersökningen (NTU 2016) där dessa delar bättre fångas upp. Undersökningar från Brottsförebyggande rådet visar att benägenheten att anmäla till stor del beror på brottets allvarlighetsgrad. Ju allvarligare brott, desto större sannolikhet att anmäla ett brott.

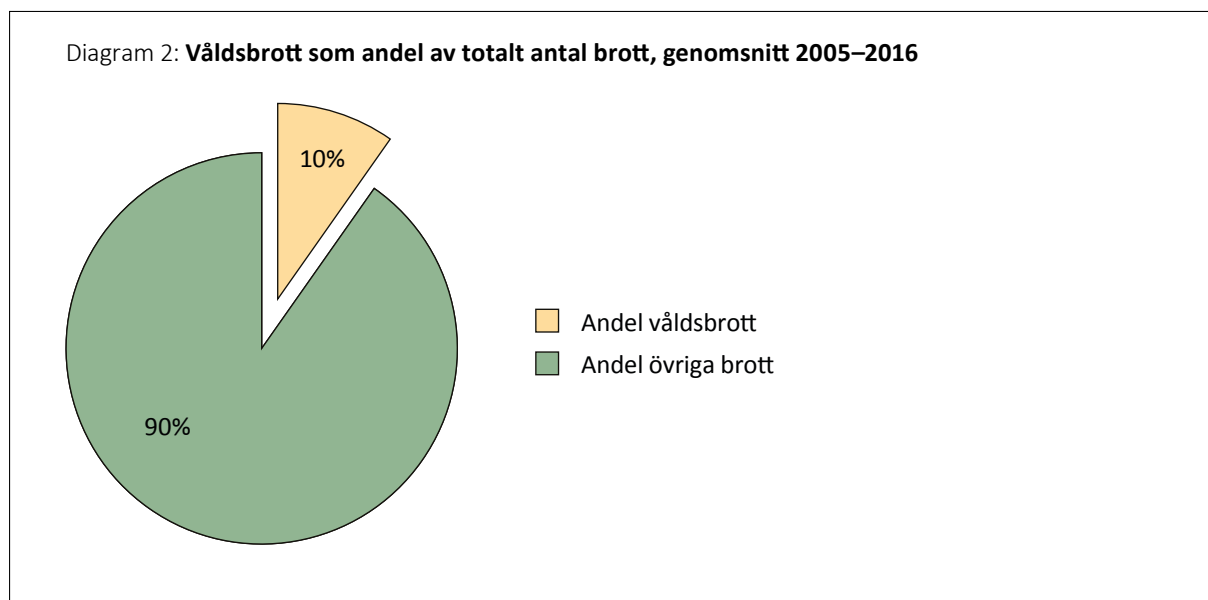
Låg brottslighet i Umeå

Antalet anmälda brott har i Umeå varierat mellan cirka 8 000 och 11 000 årligen. Mellan 2007 och 2012 sjönk antalet brott för att åter stiga mellan 2013 och 2016. Som framgår i nedanstående diagram ligger Umeå lägre än landet som helhet.

Datakälla: Brottsförebyggande rådet

Enligt regionala resultat från NTU 2016 (Nationella trygghetsundersökningen) upplevde man under perioden 2006–2016 mindre otrygghet i Västerbottens län än i något annat län i Sverige. Västerbotten är också mindre utsatt för brott i allmänhet än andra län. Där ligger vi inte bäst till men på en god femte plats. Vidare har man högst förtroende för rättsväsendet i Västerbotten i jämförelse med övriga län.

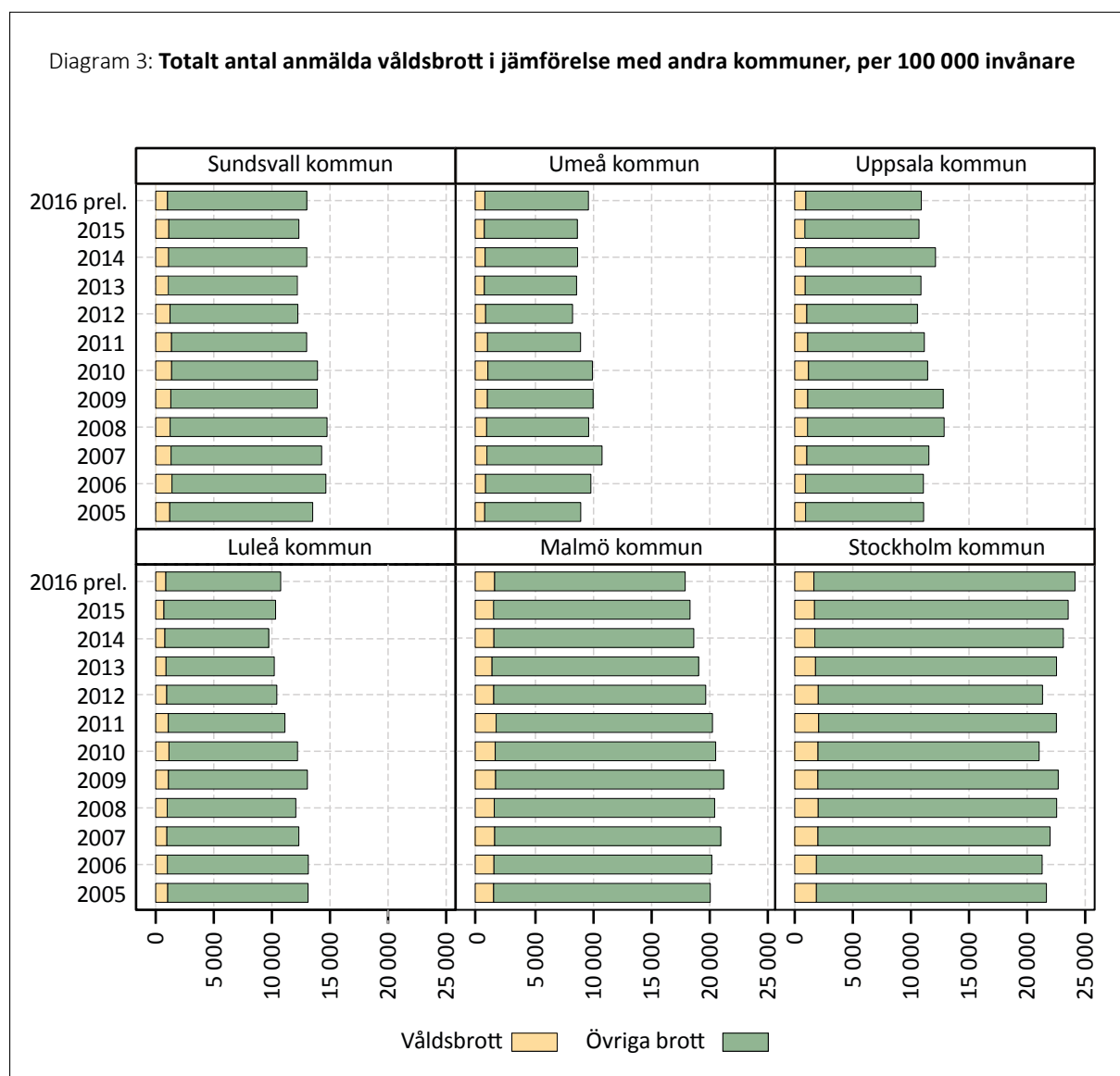

Datakälla: Brottsförebyggande rådet

Andelen våldsbrott av det totala antalet brott ligger på cirka 10 procent i Umeå kommun. Det anmäls ungefär 900 våldsbrott per år och det varierar inte så mycket mellan åren, cirka +/- 100. I jämförelse med riket som helhet ligger Umeå lägre - cirka 1 140 våldsbrott per år anmäls i genomsnitt i hela landet sett per 100 000 invånare. När det gäller utsatthet för våldsbrott visar regionala resultat från NTU 2016 att vi bor i det län med den näst lägsta utsattheten.

Umeå ligger bra till i jämförelse med andra kommuner

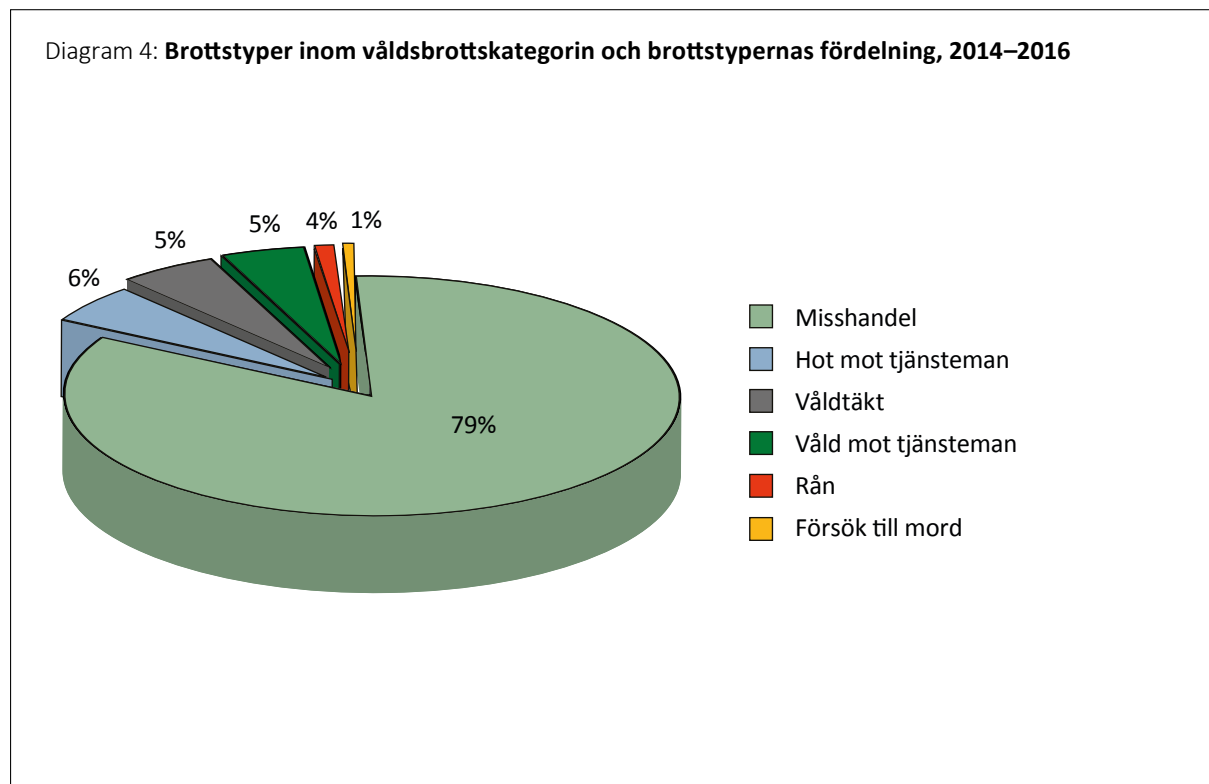
Umeå har en låg brottslighet vilket framgår tydligt nedan där antalet anmälda våldsbrott jämförs med både andra norrlandskommuner och med större städer. Även om anmäld brottslighet och faktisk brottslighet inte rakt av kan likställas så återspeglar förändringar i den anmälda brottsligheten den faktiska brottsligheten ganska väl när man betraktar kortare tidsperioder.

Datakälla: Brottsförebyggande rådet

Vad ingår i kategorin våldsbrott?

Den allra största delen av våldsbrotten utgörs av misshandel (79 procent). Statistiken nedan avser både brottslighet inom- och utomhus. De flesta som utsätts för misshandel är män där förövaren är en man.

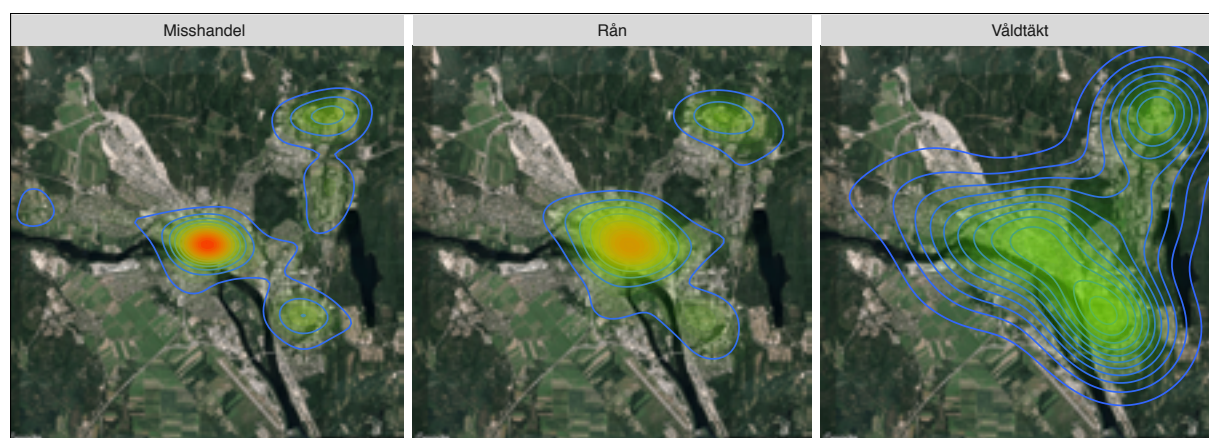

Datakälla: Polismyndigheten i Umeå

Var sker brotten i Umeå?

Misshandelsbrotten, som vi såg utgör den största delen av samtliga våldsbrott, är tydligt koncentrerade till centrala Umeå och centrumfyrkanten.

Figur 1: **Brott på karta, hotspots i Umeå, 2014–2016**

Karta: Google och Umeå kommun. Datakälla: Polismyndigheten i Umeå.

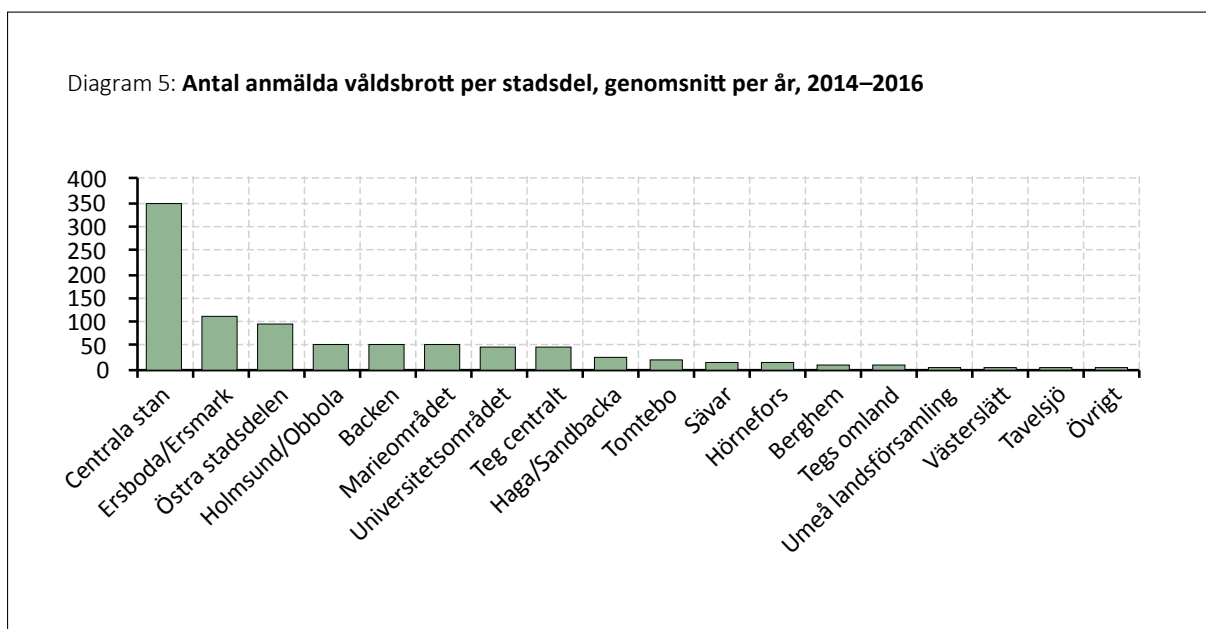
Ser man enbart till misshandel utomhus så sker brotten till stor del kring Renmarkstorget, Vasaplan och i korsningen mellan Västra Norrlandsgatan och väg 503.

Figur 2: **Brott på karta, misshandel utomhus, anmälda brott, 2014–2016**

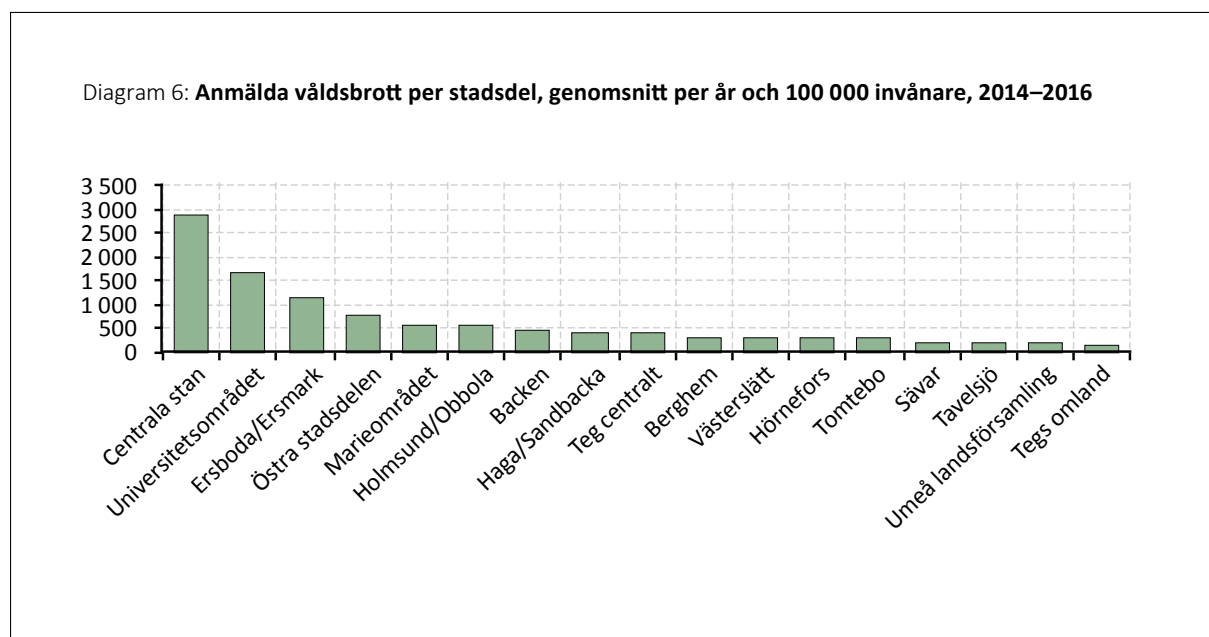
Karta: Google och Umeå kommun. Datakälla: Polismyndigheten

Förutom centrala stan som dominerar i brottsstatistiken sticker Ersboda/Ersmark ut samt Östra stadsdelen.

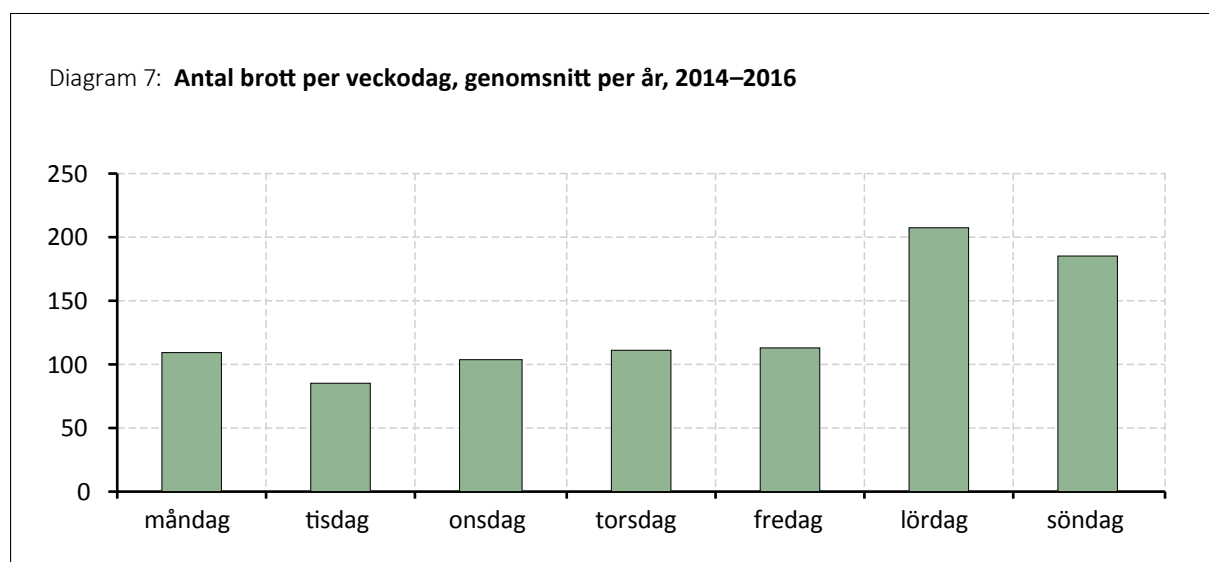
Datakälla: Polismyndigheten i Umeå

Tar man hänsyn till befolkningmängden per stadsdel så hamnar fortfarande Centrala stan högst upp, vilket hör samman med en stor genomströmning av människor från andra stadsdelar, lokalisering av pubar och uteställen m.m. Universitetsområdet hamnar på en andra plats i förhållande till sin ganska knappa folk-mängd. I jämförelse med genomsnittet ligger Ersboda/Ersmark på samma nivå. Endast Centrala stan och Universitetsområdet ligger högre.

Datakälla: Polismyndigheten

Inte oväntat sker fler brott under helgdagarna i Umeå vilket framgår i nedanstående diagram.

Datakälla: Polismyndigheten

Sammanfattning

- Våldsbrotten utgör en mindre del, eller cirka 10 procent av den totala (anmälda) brottsligheten i Umeå.
- Misshandel är det vanligaste (anmälda) våldsbrottet, cirka 80 procent av alla våldsbrott består av misshandelsbrott.
- Västerbotten har den lägsta (faktiska) otryggheten i Sverige, genomsnitt från NTU 2016.
- Västerbotten är det län i Sverige med den näst lägsta (faktiska) förekomsten av våldsbrott, genomsnitt från NTU 2016.
- Västerbotten är det län i Sverige där man har högst förtroende för rättsväsendet, genomsnitt från NTU 2016.
- Centrala staden är det område i Umeå där flest (anmälda) våldsbrott förekommer.
- Ersboda/Ersmark och Östra stadsdelen ligger på ett riksgenomsnitt gällande anmälda våldsbrott.

Övergripande planering

Besök: Stadshuset, Skolgatan 31A

Postadress: 901 80 Umeå

090-16 10 00

umea.kommun@umea.se

www.umea.se/kommun